

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΕΕ/ΤΚΜ

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ, μελέτησε το σχέδιο νόμου για το «Μειοδοτικό Σύστημα Ανάθεσης των Δημοσίων Έργων και συναφείς διατάξεις» ενόψει της συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής και της συνεδρίασης της Αντι-προσωπείας στις 27.7.04 και εξέθεσε τις εκτιμήσεις του προς το ΤΕΕ και τα λοιπά Περιφερειακά Τμήματα, προτείνοντας μάλιστα γενικές αλλά και αναλυτικές τροποποιήσεις.

Το κείμενο του ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει ως ακολούθως:

«Το σημερινό σύστημα ανάθεσης όπως έχει διαμορφωθεί μετά την εφαρμογή του «μαθηματικού τύπου» με τις πολλαπλές τροποποιήσεις του και ειδικά την τελευταία, που έγινε μετά από αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και με την οποία επανήλθε το σύστημα της αιτιολόγησης των χαμηλών προσφορών, είναι αδύνατον να λειτουργήσει, γεγονός το οποίο φαίνεται σαφώς από τα έργα σε όλη την Ελλάδα, τα οποία παρ' ότι έχουν δημοπρατηθεί εδώ και έναν χρόνο περίπου δεν κατέστη ακόμη δυνατόν να ανατεθούν και ούτε προβλέπεται η ανάθεσή τους σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η επαναφορά του συστήματος της απόλυτης μειοδοσίας, με το σχέδιο νόμου που συνέταξε το ΥΠΕΧΩΔΕ, κινείται βέβαια προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά επειδή το σύστημα έχει εφαρμοσθεί και στο παρελθόν, με τις προτεινόμενες μόνο ρυθμίσεις θεωρείται βέβαιο ότι, πολύ σύντομα, οι προσφερόμενες εκπτώσεις θα οδηγηθούν και πάλι σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα (στο παρελθόν οι εκπτώσεις είχαν φτάσει και μερικές φορές ξεπεράσει το 80%) με αποτέλεσμα την αδυναμία εκτέλεσης των έργων, την πιθανή οικονομική καταστροφή του κλάδου των εργοληπτικών επιχειρήσεων και τη σίγουρη απώλεια πόρων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η λύση για να αποφευχθεί το φαινόμενο των τεράστιων εκπτώσεων, όπως επανειλημένα έχουμε τονίσει, θα πρέπει να συνδευτεί από την πλήρη αναμόρφωση του συστήματος παραγωγής των δημόσιων έργων. Δηλαδή σωστές μελέτες, που θα ανατίθενται με αξιοκρατικά κριτήρια, σωστή επίβλεψη των μελετών, δημοπράτηση των έργων μόνο όταν υπάρχουν πλήρεις - επίκαιρες μελέτες, έχουν διασφαλιστεί οι απαιτούμενες πιστώσεις και έχουν συντελεστεί οι απαλλοτριώσεις στο σύνολό τους, επίκαιρα και ενιαία αναλυτικά τιμολόγια υποχρεωτικής εφαρμογής, ενιαία τεύχη δημοπράτησης (χωρίς φωτογραφικούς ή άλλους υπερβολικούς όρους) και τέλος σωστή επίβλεψη και διαχείριση των συμβάσεων από άρτια στελεχωμένες και εξοπλισμένες δημόσιες υπηρεσίες.

Το παρόν σχέδιο νόμου που συντάχθηκε από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. αντί να προσπαθήσει να αντιμετωπίσει όλα τα παραπάνω (εκτός ίσως από την επικαιροποίηση των αναλυτικών τιμολογίων και τη σύνταξη ενιαίων τευχών δημοπράτησης που και αυτά αντιμετωπίζονται με δυνητικό τρόπο και χωρίς δεσμευτικό χρονικό ορίζοντα), προσπαθεί να παρέμβει με αποσπασματικό τρόπο μόνο στο σύστημα ανάθεσης των δημόσιων έργων, καταφεύγοντας σε κατασταλτικές μεθόδους, οι οποίες είναι είτε ιδιαίτερα δαπανηρές (πολύ μεγάλες εγγυήσεις) είτε δυσκολοεφάρμοστες (μία νομοθεσία πολύ σκληρή, όπως στην περίπτωση των εκπτώσεων και των ποινικών ρητρών, δύσκολα εφαρμόζεται) είτε άδικες (είναι παράλογο να ζητούνται ευθύνες από υπηρεσίες πολλές από τις οποίες έχουν στελέχωση μικρότερη και από την ελάχιστη.)

Προκειμένου να εξυγιανθεί το σύστημα παραγωγής των δημόσιων έργων και να καταστεί δυνατή και υποχρεωτική η έγκαιρη και ποιοτικά άρτια κατασκευή τους, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, θα πρέπει κατά την άποψή μας να κινηθούν άμεσα από το ΥΠΕΧΩΔΕ με ιδιαίτερη επιμονή οι διαδικασίες για την επίλυση των παρακάτω θεμάτων στο σύνολό τους:

- Κατάρτιση νέων προδιαγραφών μελετών και σύστημα ανάθεσης μελετών βασισμένο σε αξιοκρατικά και αδιάβλητα κριτήρια.
- Δημιουργία υπηρεσιών ελέγχου των μελετών στελεχωμένων με επαρκές και αριθμητικά και επιστημονικά προσωπικό. (Η ΔΜΕΟ του Υπ. Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. δεν αποτελεί το παράδειγμα μέσης υπηρεσίας, είναι μάλλον η εξαίρεση.)
- Σύνταξη νέων και επίκαιρων αναλυτικών τιμολογίων υποχρεωτικής εφαρμογής για όλη την Ελλάδα (με κάποιους συντελεστές προκειμένου να προσαρμόζονται οι τιμές σε ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες π.χ. νησιά, ορεινές περιοχές).
- Σύνταξη ενιαίων για όλη την Ελλάδα τευχών δημοπράτησης υποχρεωτικής εφαρ-

μογής από όλους τους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα.

- Αναβάθμιση των δημόσιων τεχνικών υπηρεσιών στελεχιακά και διοικητικά (επιλογή διευθυντών και προϊσταμένων με αξιοκρατικά κριτήρια) και οικονομικά (θα πρέπει να υπογραφεί η συλλογική σύμβαση με την ΕΜΔΥΔΑΣ και να μην είναι οι μηχανικοί δημόσιοι υπάλληλοι συνέχεια όμηροι της επιδοματικής πολιτικής), γιατί με το σχέδιο νόμου προβλέπονται αυξημένες υποχρεώσεις και καθήκοντα για τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και για την Προϊσταμένη Αρχή. Στον τομέα αυτόν θα πρέπει να εξετασθεί η ελάχιστη υποχρεωτική στελέχωση των Υπηρεσιών και ακόμη η ισχύουσα νομοθεσία για τα αποφαινόμενα όργανα (πώς είναι δυνατόν να λειτουργήσει Προϊσταμένη Αρχή με τις αρμοδιότητες που προβλέπονται, όταν Προϊσταμένη Αρχή για τα δημοτικά έργα είναι το δημοτικό συμβούλιο?)

- Συστηματική και υποχρεωτική επιμόρφωση – κατάρτιση για όλους τους διπλωματούχους μηχανικούς των δημόσιων τεχνικών υπηρεσιών, με χορήγηση αντίστοιχου πιστοποιητικού, που θα αποτελεί προϋπόθεση για την ανάληψη επίβλεψης, πάνω σε θέματα νομοθεσίας δημόσιων έργων, υγιεινής και ασφάλειας στα εργοτάξια, τεχνικές προδιαγραφές και ποιοτικό έλεγχο ανά κατηγορία έργων. Την επιμόρφωση μέσα από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα μπορούν να αναλάβουν σε συνεργασία το ΥΠΕΧΩΔΕ, οι Περιφέρειες, το Ινστιτούτο Διαρκούς Επιμόρφωσης, το IEKEM ΤΕΕ, και η ΕΜΔΥΔΑΣ. Θα βοηθούσε σημαντικά επίσης η σύνταξη από πλευράς ΥΠΕΧΩΔΕ «Έγχειριδών Επιβλέποντα» για συγκεκριμένες κατηγορίες έργων και αντίστοιχη επιμόρφωση του λοιπού τεχνικού προσωπικού των υπηρεσιών.

- Αναβάθμιση των Περιφερειακών Εργαστηρίων του δημοσίου με την ενίσχυση τους σε προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή και επέκταση των αρμοδιοτήτων τους για ποιοτικό έλεγχο όλων των εκτελουμένων έργων της περιφέρειάς τους ή εναλ-